

VIATGE A EQUADOR I GALÀPAGOS

PER ALS 50 ANYS DE LA MERCÈ

(26/12/2021-06/01/2022)

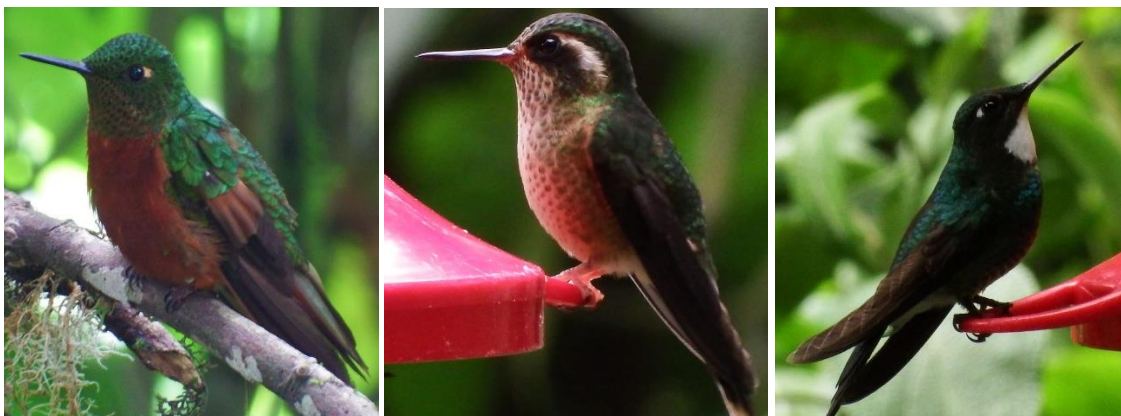
50 anys no es fan cada dia, i feia anys que pensava que aquest destí somniat seria el millor viatge sorpresa amb el qual podríem obsequiar la Mercè per al seu cinquantè aniversari. Efectivament, després de mesos de preparació acurada i malgrat l'inici de la nova onada del coi de pandèmia, el dia 26 de desembre empeníem rumb al neotròpic.



Sempre he preparat els viatges a consciència, directament, mirant de conèixer tots els detalls de la ruta, espècies, recorregut, logística, etc. Però aquesta vegada, mancat de temps com vaig, vaig dipositar tota la confiança en l'Eugeni Capella, gran coneixedor del país després del seu projecte d'observació de 1000 espècies a Equador en només 75 dies. A través de GrallariaTours, la seva empresa de viatges (i els seus companys a l'Equador liderats per en Xavier Amigó) ens va dissenyar un itinerari perfecte per a fer compatibles els nostres desitjos de paisatges, muntanyes (teníem la intenció d'arribar a fer un 5.000), peixos, mamífers i, especialment, observar ocells i anar a les Galàpagos. Tot això amb el preu més ajustat possible i amb el període reduït de 12 dies, els únics disponibles per motius de feina. I, tot sigui dit, l'Eugeni ho va aconseguir amb èxit. Tot va funcionar a la perfecció i va poder fer possible l'encaix de tants factors, interessos, horaris, preus, prioritats i condicionants de la pandèmia.

Yanacocha i Zuro Loma, 27 de desembre

Malgrat les hores de diferència amb Europa, la son acumulada i haver-nos posat al llit a les 2 de la matinada, ens hem llevat a les 5 del matí prou frescos, i hem enfilat cap a l'oest a Quito, guiats per un gran naturalista i ornitòleg, en Juan Carlos Figueroa, que ens acompanyaria els següents tres dies. Hem dormit poques hores i no gaire bé, especialment perquè Quito està a gairebé 3.000 metres d'alçada, i aquests condicionants físics es comencen a percebre. Cap a les 8 del matí, però, estàvem gaudint d'un dels millors espectacles de la Natura; observar l'anada i vinguda atrafegada dels colibrís en unes menjadores d'aigua amb sucre.



Sempre dic que, al món, hi ha dos espectacles naturals únics, inigualables, siguis o no naturalista, científic o apassionat de la Natura: contemplar un escull de corall amb milers de peixos de diferents mides, formes i colors, i gaudir dels colibrís de diferents espècies envoltant-te amb el seu bategar inesgotable d'ales i les lluïssors iridescents de les seves plomes.



Zuro Loma és una petita reserva, impulsada per un parell de joves propietaris de terrenys (bosc i pastures), que han sabut donar aliment a les "antpitta" i als colibrís, a més de comptar amb boscos plens de tangares, tapaculos, cargolets i altres espècies meravelloses.

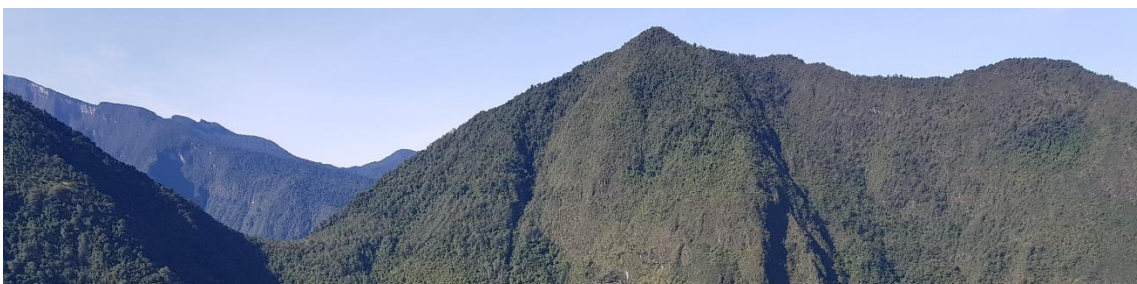




Tanmateix, la principal característica del lloc és que els colibrís hi vénen a desenes i hi són molt confiats. S'arriben a aturar a les mans per a poder alimentar-se a les menjadores! De tots ells, el més espectacular és el “colibrí de pico de espada” o *Swordbill* en anglès, el qual té un bec desproporcionadament llarg.



Tant llarg que quan reposa ha de mirar enlaire, per evitar la gravetat li faci abaixar el cap pel pes proporcional del bec. Una joia evolutiva, certament, especialitzada en arribar a les flors més llargades, on cap altre colibrí, abella o bufadorats pot fer-ho. Li val la pena carregar aquell llamp de trompa!



Confesso que, emocionat de tenir colibrís aturats a les mans i de gaudir de la mirada apassionada dels meus fills i la Mercè davant tal espectacle, se m'ha escapat alguna llàgrima d'emoció, aquest matí. A més de colibrís, estem veient altres ocells més habituals com els Saffron Finch o el Red-collared Sparrow, omnipresent arreu del continent sud-americà.



Hem completat el dia amb una passejada per la reserva, amb més ocells de selva plujosa andina, i més tard per la reserva de Yanachoca, un altre bosc andí molt ben conservat amb una flora espectacular (bromèlies, orquídiess, falgueres, etc.). Passejar per aquestes selves montanes és sempre un espectacle de biodiversitat.



Pel camí encara ens hem pogut aturar a menjar alguna cosa, com els mangos petits grocs, als quals se'ls fa un forat en un extrem i es succionen fins beure's tot el deliciós suc que tenen. I ara al vespre estem destrossats, esgotats i amb l'horari ben destarotat. A les set del vespre ens posem al llit, a punt per a passar un altre gran dia als Andes demà, que anirem a cotes ben altes per començar-nos a aclimatar a les alçades.

Papallacta i Antisana, 28 i 29 de desembre

Amb la finalitat d'anar-nos aclimatant a l'alçada (al cap de tres dies teníem previst pujar l'Illinizas, el nostre primer 5.000, un veritable repte!), estem intentant dormir a alçada aquests dies previs. Tan amunt com ens és possible. Després de dues nits a Quito, al confortable hotel Zaysant, ahir 28 de desembre vam anar cap a llevant, per passar dos dies a sectors de cotes altes, Papallacta i Antisana. Durant el trajecte d'ahir, vàrem creuar l'est de Quito i una zona de boscos d'alçada, formats per l'únic arbre que pot créixer a prop de 4.000 metres d'alçada, el *Polylepis*. Pel camí vàrem buscar l'ós d'ulleres, sense sort, però vàrem veure alguns cérvols.



Vàrem arribar als 4.000 amb un sol radiant i una esplèndida visibilitat, a la zona de Papallacta. A l'horitzó s'hi aixecava el volcà Antisana, una mena d'immens flam tot nevat. I, més enllà encara, el nostre objectiu de demà, l'Illinizas.



Des del coll, una mica en cotxe i una mica a peu, vàrem assolir els 4.390 metres d'alçada, tot veient ocells d'alçada, com els *Cinclodes* i altres furnàrids, alguns dels quals eren bimbos. L'estrella, però és el Seedsnipe, que el vàrem veure de meravella, amb unes fotos molt bones que va fer en Quim.

Com es feia notar l'alçada i el poc oxigen! En Ponç i en Quim mai havien estat a tanta alçada. La Mercè i jo només una vegada, al pas fronterer de Chingará, entre la localitat xilena de Putre i els altiplans bolivians, durant el viatge de noces, ara fa just 16 anys. La vegetació és espectacular, amb coixinets durs i pulvínuls, adaptats al vent i la fred.



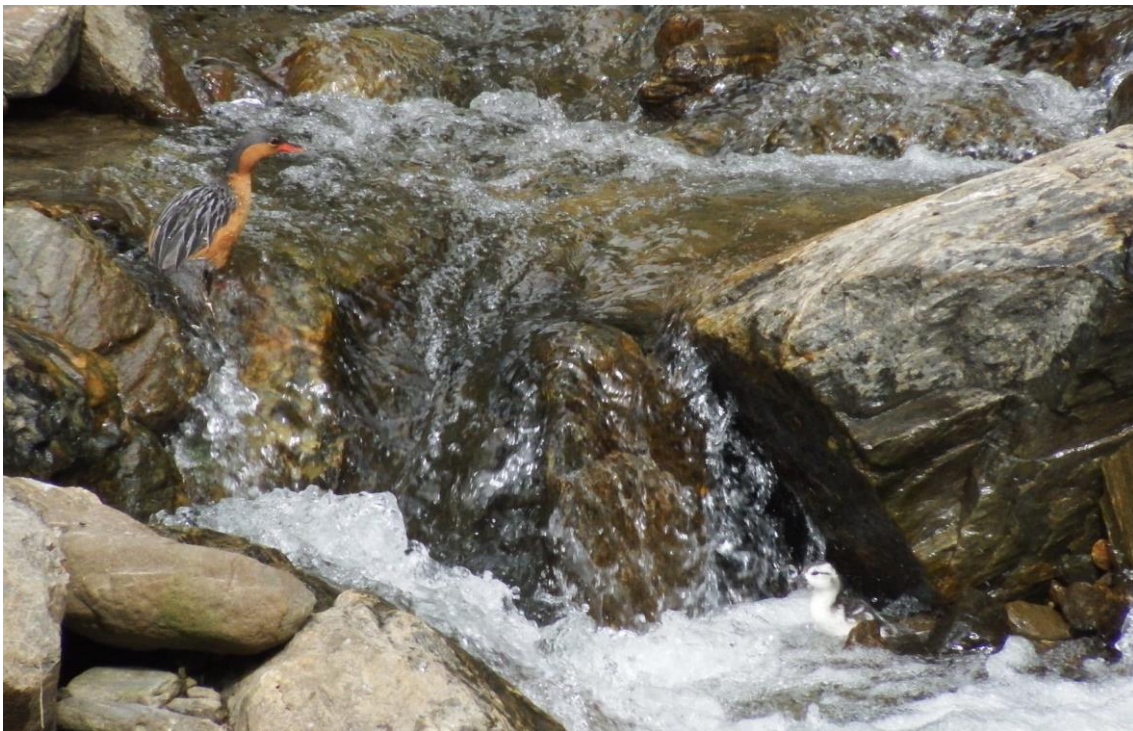
Des dels 4.400 erms, ventosos i freds, vàrem davallar cap a cotes molt inferiors, per sota dels 3.000, més avall de Papallacta, per anar a dinar a una reserva privada molt interessant, plena novament de colibrís d'altres espècies d'ocells. Ens vàrem recrear en fotos; la confiança en l'espècie humana d'aquestes meravelles d'orfebreria plumada és sorprenent!



Papallacta és conegut entre els veïns de la regió de Quito per les seves termes, piscina i banys, amb nombroses surgències d'aigües termals. Després de dies freds i durs, bé ens mereixíem un petit descans. Vàrem passar una horeta entre aigua càlida (a voltes bullint!), mentre a fora la temperatura amb prou feines arribada als 10 graus, i un cel densament ennuvolat amenaçava pluja. Un agradable parèntesi al *birding* intens dels dos darrers dies.



Abans de tornar vàrem fer una aturada a veure si hi ha havia sort amb el *Torrent Duck*, un ànec que viu només a rierols rius de muntanya; vàrem tenir sort, un mascle, una femella i un pollet que ens obsequiava tot mirant d'enfilar-se torrent amunt, entre aigües glacials i ràpides.



Ja més tard, i amb les darreres llums, ahir a la tarda vàrem enfilar de nou cap a l'impressionant volcà Antisana, però aquesta vegada des del seu vessant sud-est, i no pas al nord-oest on érem ara. Per anar-hi caldria tornar a creuar el coll on havíem estat buscant l'ós.



Aquesta vegada, i ja amb el capvespre amenaçant i la boira ascendent a ritme vertiginós, vàrem poder-ne contemplar un. Ens va encantar. Quina emoció veure l'únic ós de l'Amèrica del sud, amb les seves característiques ulleres blanques sobre un pelatge negre. Tan tranquil, menjava arrels d'una gramínia alta i blanca, ignorant els apassionats naturalistes que l'estàvem contemplant amb binocles i telescopi des de l'altre vessant.



Vàrem arribar de nits a Tambo Córdor, de nou a més de 3.500 metres d'alçada. Es tracta d'un hostel rústic i una mica precari, penjat literalment sobre un fons de vall que, després d'un colada volcànica vessada fa alguns mil·lennis, va formar un llac llarg tot resseguint el curs fluvial. Vàrem sopar pesarosament després d'un dia intens, i ens vàrem posar a dormir, morts de fred. No entenem, encara ara, com en un país de tanta alçada no tenen calefacció enlloc. D'acord que estem exactament sobre la línia de l'equador i que els raigs de sol incideixen de forma totalment perpendicular, però bé que estem a alçada, i bé que a vegades hi ha núvols, hi pot fer vent, i s'hi fa també de nits!



Dit això, aquest matí ens hem llevat en un lloc d'ensomni. Hem esmorzat entre *Flowerpiecers*, esparvers, merles, colibrís i altres ocells nous, i hem pujat fins a la reserva que gestiona la Fundació Jocotoco, encaminada a la conservació dels hàbitats d'alçada, formats per una gramínia alta, la "paja", com en diuen ells. Allà s'hi alimenten els còndors, hi pasturen llaques i cérvols i hi viuen colibrís endèmics com l'*Andean Hillstar*, que hem pogut contemplar i retratar al seu hàbitat natural de gran alçada.

Després d'una caminada curta fins al capdamunt dels penya-segats, hem gaudit a cor què vols del primer còndor, dormint al penya-segats, al costat d'una gran cascada. Realment és un animal mític, immens, espectacular. L'envergadura és sorprenent, com també la coloració de les plomes, amb un gradient de més fosc a més clar a les primàries, secundàries i terciàries. En Ponç el va poder fotografiar molt bé.



Ens ha obsequiat amb un vol majestuós, i al cap d'una estona s'hi ha afegit un jove de segon any. Més tard encara 6 còndors més ha passat a sobrevolar-nos. Hem passat un matí esplèndid a altes cotes.



Aquesta tarda havíem de tornar a conduir fins gairebé a Quito, per anar a dormir de nou a molta alçada, prop de 3.500 de nou, amb l'objectiu de fer la darrera aclimatació abans del gran dia de demà, el dia de l'ascens a l'Illinizas. Hem fet una aturada per a visitar algun poble andí amb testimonis colonials i cap al peu dels Illinizas!



Caminant fins a l'Illinizas, 5.126m!, 30 de desembre

Des que els nens varen començar a caminar que ens agrada fer rutes, cims i muntanyes. Caminar hores i hores, cansar-nos i fer pics. Tots quatre hem fet plegats gairebé tots els pics principals del Pirineu. Ja portem 5 dels 10 cims de 3.000 metres catalans, entre ells la Pica (en Quim la va fer amb 8 anys acabats de fer!).



I darrerament els reptes són cada vegada més majúsculs; per exemple, l'estiu passat, just abans que en Ponç se n'anés 4 mesos a Canadà a estudiar, vàrem fer 24 cims de més de 2.400 metres seguits, ell i jo, durant 30 hores, passant la nit en una tenda de campanya a Tirapits. I ara tocava un nou repte, pujar tant amunt com fos possible. Potser no podríem fer el cim, però l'objectiu era arribar al refugi "Nuevos Horizontes", situat a 4.700 metres d'alçada.



I així és com, avui dia 30 de desembre, ens calçàvem les botes a les 5 del matí, esmorzàvem al bonic hotel als peus de l'Illinizas i, després de la pluja incessant de la tarda abans, contemplàvem aquest immens volcà al nostre davant. Els vèiem inabastable, a aquella cota, ben nevats, imponent i amb espadats a la part superior.



No ens hem arronsat i, després d'un petit tram en cotxe per una costeruda pista de terra, hem començat l'ascens a cota 3.870 a les 7 en punt del matí, guiats per en Carlos Caiza, sorprès que uns nois tan joves volguessin atrevir-se a arribar a cotes tan elevades. En Carlos és molt agradable i sabia perfectament que calia imprimir un ritme lent. Si anàvem massa de pressa, acabaríem pagant-ho.



L'inici és suau, una pujada gradual, pels vessants més ondulats pel peu del volcà. Ben aviat hem arribat al límit dels arbres, on els darrers *Polylepis* poden viure. Ens apropàvem al rècord d'alçada de la vida d'en Ponç i en Quim, que començaven a tenir mal de cap. El "soroche" començava a treure el nas. Un pic de 5.000 no perdona, i la manca d'oxigen tampoc. Però anàvem fent, a ritme lent però constant. Al cap de poc, passàvem els 4.400m. I després els 4.500, i els 4.600. Aquí, també la Mercè i jo estàvem a la cota més elevada on mai havíem arribat.



Estàvem contents, però en Ponç tenia un fort mal de cap. No estava cansat (i en Quim tampoc), però es trobava malament. Jo i la Mercè estàvem francament bé, i en Quim anava fent al seu ritme. Arribar al refugi ha estat dur. Els darrers 200 metres de desnivell han estat eterns, però finalment hem arribat junts als 4.750 metres, al peu dels dos Illinizas (el nord i el sud), sota el coll que els uneix. Havíem aconseguit la fita.



En Ponç no podia menjar ni beure res de res. Estava dèbil i marejat. Tenia ganes de vomitar. En Quim tampoc estava fi. Al refugi ens hem mirat de refer, però en Ponç no millorava. Havíem de prendre una decisió. Jo i la Mercè estàvem bé i volíem mirar de fer un tram més. Com que al refugi hi havia el guarda, una persona amable i agradable, amic de confiança d'en Carlos, hem pensat que en Quim i en Ponç ens podrien esperar allà una estona. Amb la Mercè i en Carlos ens hem posat els casc, hem preparat la cordada i el *boudrier* i hem fet un intent d'atac al cim.



A la cota 4.850 allò s'enfilava de debò i la Mercè començava a tenir dificultats per a respirar. En aquest punt hem decidit que ella baixaria i que jo i en Carlos provaríem d'arribar com a mínim fins a cota 5.000. Ella ha arribat al refugi en poc més de 20 minuts, des de dalt la podíem veure i ja hem quedat tranquils. Des d'allà, ella i els nois han baixat tan bon punt s'han refet, per arribar cotes més oxigenades. Després he sabut que en Ponç ha tingut tot el camí al·lucinacions, parlant de coses estranyes, sense poder menjar i beure fins que ha arribat de nou a cota 4.500. Per sort, el temps era encara bo. De sol havia passat a núvols, però de moment eren encara alts i inofensius.

Mentrestant, en Carlos i jo començàvem un atac al cim massa valent. He volgut posar un ritme com el que faig aquí pujant tres mils. I no és el mateix, certament. Als 5.000 es feia dur caminar, i als 5.100 havia d'aturar-me de tant en tant per refer els pulmons i els músculs. Hem trobat neu i alguns passos difícils de superar, grimpant amb mans i peus. Però el cim era allà, ben a prop però tan lluny alhora. Estàvem sols, només algun grup més, llunyà, tot just ara enfilava el camí entre el refugi i el cim.



La boira anava pujant i, de tant en tant, ens engolia. Ja faltava menys. Érem a pocs metres del cim, el més alt que havia fet a la vida. Arribar a 5.126 metres ha estat una gran satisfacció. No estava fi, però. Haviem fet, en 50 minuts, el que habitualment es fa en dues hores, segons m'ha dit en Carlos. I aquí és on ho he pagat. Havia menjat poc, m'havia cansat però, sobretot, em faltava l'aire. A cada passa m'havia d'aturar, fins i tot ara que estava davallant. Una sensació que mai abans a la vida havia tingut. Ho estava passant una mica malament, però haig de confessar que m'agradava experimentar una sensació que mai abans havia tastat. Amb penes i treballs hem arribat al refugi. La Mercè, en Ponç i en Quim ja havien baixat feia estona. M'he refet gràcies a dos gels energètics i un xic de repòs. Un cop havent agafat forces i oxigen, avall que fa baixada. Cada vegada amb més aire als pulmons, m'anava girant, contemplant aquell preciós cim, el cim culminant de la meua vida en alçada.



Quan finalment hem arribat a baix m'he emocionat, cansat com estava. Ells també estaven molt contents d'haver arribat tant amunt. En Ponç estava refet del tot i lamentava el coi de soroche; en forma com està, hagués pogut fer el cim si no fos per l'alçada, però l'oxigen no perdona i ha pres la millor decisió.



I avui dormirem a Quito, després de fer-nos una PCR (que per sort ha estat negativa per a tots quatre). Demà començarà un altre viatge, la descoberta d'un lloc somniat des de fa dècades de la nostra vida...

Baltra i Mosquera, 31 de desembre

Això de les Galàpagos és absolutament extraordinari. Només he estat a un lloc del món comparable a aquest, l'Antàrtida, justament al viatge de noces amb la Mercè. Allà també es deixen apropar molt, moltíssim els animals. En Ponç i en Quim no se'n saben avenir. Podrien tocar lleons marins, tortugues, iguanes o mascarells; però no és permès acostar-se a menys de 2 metres de la fauna, la qual segueix impassible el seu ritme, com si de pedres o arbusts es tractessin els humans.



Avui al migdia, després del vols, gestions, inspeccions, PCR, papers i mil tràmits, finalment hem arribat a Baltra. A l'aeroport mateix, pinsans de Darwin (en concret el Little Ground Finch) a dins mateix de l'edifici, iguanes terrestres que provocaven que els avions i busos haguessin d'esperar el seu pas, i tallarols grocs de Galàpagos ben confiats empaitant insectes. D'allà, hem agafat un bus que ens ha deixat al petit port del nord de l'illa, on amb una barqueta hem arribat al nostre vaixell, el que serà la nostra casa durant els 5 dies (4 nits), que estarem voltant per aquestes remotes illes volcàniques.



Vaig donar moltes voltes sobre com visitar les illes. Finalment em vaig decidir per fer-ho en vaixell, que permet molta mobilitat, veure molts ocells marins, cetacis i sobretot, fer diverses capbussades cada dia, un dels nostres objectius del viatge. És cert que la ruta era curta i no anàvem a algunes de les illes on hi ha certs endemismes, i també és cert que un vaixell petit facilita molt més la inestabilitat i el mareig, però la resta, són avantatges! L'Eugeni va trobar una bona oferta d'una embarcació senzilla i petita, la "Fragata". A bord, el capità i una tripulació de 7 persones tenen cura de tot, i certament és agradable. El fet de ser petita fa que siguem poca gent a bord i puguem gaudir amb molta tranquil·litat d'aquesta fauna, paisatges i món submarí. Ah, i un darrer -i enorme!- avantatge sobrevingut: amb la covid amenaçant mig món, estem gairebé sols arreu, amb les Galàpagos per a nosaltres!



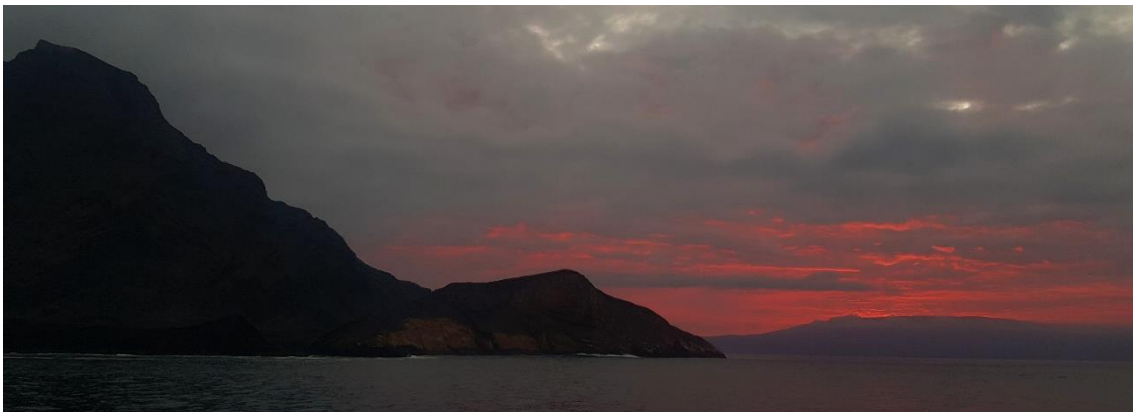
Després d'una horeta de navegació hem arribat a Mosquera, un dels pocs illots de sorra blanca (no és arena mineral sinó que la blancor prové dels petits trossos de curculles acumulats) de les Galàpagos. Un esquelet de balena amb bec (no sé l'espècie exacta), reposa sobre la sorra.



L'aigua és d'un blau intens i ens sobrevolen ocells com cues de jonc, gavines de lava, fregates, mascarells de potes blaves, mascarells de Nazca, etc. Al mar, milers de baldrigues de Galàpagos, ocells de tempesta de tres espècies diferents, desenes de milers d'escuraflascons arreu, etc. Hem fet una primera cabussada, amb peixos de colors, tortugues marines i, el més sorprenent, ens hem estat banyant l'estona que hem volgut amb lleons marins. Quin espectacle! Això és el paradís.

Fernandina, 1 de gener

Ahir era cap d'any, però no vàrem fer res d'especial. Bé, especial és ser on som i amb qui estem. Vàrem sopar a les set, fosquejant i ja navegant cap al nord-oest. Tota la nit hem fet ruta, més de 14 hores circumnavegant Santiago, passant l'equador, el nord d'Isabela, creuant l'equador de nou, i ens hem llevat al cap de Vicente Roca, al nord-oest d'Isabela, la més llarga de les illes, composta per 6 volcans que s'han unit entre ells (Equador, Wolf, Darwin, Alcedo, Sierra Negra... quins noms tan bonics!). Ahir la Mercè tenia una mica de febre, es va medicar una mica i avui ja està millor, a punt per començar l'any en plena forma, en aquest lloc meravellós.



I quina ha estat la primera espècie de l'any? Doncs hem tret el cap per la finestra i hem vist dues de les espècies d'ocells més mítiques del Planeta: l'únic pingüí que pot viure a l'hemisferi nord i l'únic corb marí del món que no vola! El primer, el pingüí de Galàpagos, pot viure a aquestes aigües equatorials gràcies al corrent de Humbolt, d'aigües fredes i riques en matèria orgànica, invertebrats i peix.

I el segon, un corb marí que va colonitzar aquestes illes que varen aflorar del fons del mar i que, després d'anys d'evolució, ha deixat de volar, ja que les ales no li serveixen per a fugir dels depredadors, atès que a les illes no hi arribaren fins fa molt pocs segles (fruit de la mà de l'home). Dos miracles de la Natura. Més llàgrimes d'emoció als meus ulls, tot imaginant què devia pensar en Darwin quan l'any 1835 va veure aquests paradigmes de l'evolució...



Certament l'aigua és freda, i més al costat oest de l'illa, on el corrent de Cromwell, més fred encara, assota aquestes costes. Malgrat el vestit de neoprè, hem aguantat poca estona a l'aigua avui al matí. Suficient com per veure algunes tortugues copulant, un àgil pingüí nedant sota nostre, lleons marins o un llop marí, el parent "pelut" del lleó marí. Milers de nodis, les boniques gavines de cua forçada i mascarells de Nazca i de peus blancs criant i pescant al nostre voltant. Un espectacle...





Havent dinat a bord, hem creuat l'estret fins a Fernandina, la més jove de la illes. Negra, desafiant, isolada, feréstega i aspra. Ens ha encantat, tant la capbussada que hi hem fet (hem pogut veure les iguanes marines alimentant-se d'algues sota aigua, acollonant!), com la passejada per terra, on milers d'iguanes marines, negres com el carbó, acompanyades de crancs d'un vermell encès i de lleons marins que ens venien a tocar, eren els veritables propietaris de Fernandina. Les iguanes, de tant en tant, escupen sal pel nas, on hi tenen una mena de "dessaladora ambulante". A més, són agressives, i els mascles lluiten entre ells després de fer un amenaçador moviment ràpid, repetitiu i vertical, amb el cap.



Abans de sopar hem fet el "brindis del capità". Teòricament cal fer-lo el primer dia, però ahir estàvem en plena navegació al mig del mar, brandant com baldrigues i mig marejats tots, pel que la tripulació va decidir traslladar-ho al dia d'avui. I quin gran dia per fer-ho, per celebrar l'entrada de l'any. Realment, quin primer dia de l'any. Aquest segur que no l'oblidarem mai!



Tagus Cave, Isabela, 2 de gener

Ahir vàrem dormir encalmats, a Fernandina, amb l'aigua plana, justament al lloc on hem fet la millor snòrqueling fins al moment. Després d'una nit tranquil·la, hem creuat de nou el canal fins a Isabela, on hem arribat a primera hora. Pel camí, el que ha estat l'únic petrell de Galàpagos fins al moment, volant en ziga-zagues sobre el mar.



Hem arribat a una bonica raconada, on en època de pluja hi ha un petit torrent que arriba a mar. Hem desembarcat ("wet landing") a una zona arbrada i prou verda, a diferència de la resta d'ambients que hem vist fins al moment arreu.

Això atrau a milers (sí sí, milers) de pinsans de Darwin arreu, i de diferents espècies, tant el Warbler-Finch, com diferents Tree-Finches i Ground-Finches, a més de Galàpagos Dove, Smooth-billed Ani, Dark-billed Cuckoo, Galapagos Hawk i Galapagos Mockingbird.



Allà ens hem passat una bona estona gaudint d'una de les grans meravelles d'aquestes illes, i que els va donar lloc, les tortugues gegants. I realment en són de gegants! N'hem trobat 4 o 5, de les quals dues eren tan immenses com lentes de moviments. Una veritable joia prehistòrica. Un altre miracle de l'evolució la seva existència, i un miracle que no les haguem exterminat.



Allà hem sabut que el nom de "Galàpagos" ve de "galopar", perquè una de les espècies que trobem en altres punts d'Isabela i en altres illes té una closca amb una forma diferent, de gran semblança a una sella de muntar a cavall.

Són les tortugues de coll més llarg, per així arribar a plantes verdes de major alçada; el fet de tenir la closca més oberta al clatell els permet estirar el coll fins a tenir una gran longitud. A aquella zona només n'hi ha havia de closca rodona, però.



La capbussada a aquesta cala ha estat sensacional; l'aigua era molt més càlida, perquè era una badia somera. L'aigua era un xic tèrbola, però això aportava un punt més d'encant i de sorpresa. Hem fet un snòrkelling de prop d'una hora i sempre tots quatre junts (i ben sols!).



En Ponç i en Quim filmant amb la GoPro, i la Mercè i jo al seu costat, gaudint de cada peix, de cada tortuga (n'hem vistes més de 40!) i, sobretot, de la gran sorpresa del dia, sis enormes manta-rajades de cua llarga que ens han passat entremig nostre.

Tèrbola com era l'aigua, la sensació era d'admiració i un cert pànic alhora. A la tarda hem desembarcat a la mítica Tagus Cove ("dry landing"), un dels pocs llocs on també hi ha pingüins i corbs marins no voladors. En aquest extensa badia s'hi acumulen les pintades arreu de les parets negres basàltiques els noms de centenars de marins i vaixells que hi ha arribat al llarg dels segles. Ara ja és prohibit fer-hi inscripcions, però aquest és un testimoni viu del que ha estat per als marins aquest racó de món. Des de bucaners fins a pirates, des de científics fins a vaixells de l'armada espanyola o anglesa, com bé il·lustra la pel·lícula "Màster and Commander" que vaig voler mirar junts amb la família abans de marxar.



A més, hi hem pogut veure l'oreneta de Galàpagos, que ja pensava que no veuria, aturada a una caixa-niu per a aquestes "martins", com es diuen en anglès. Al seu costat, més colònies de pelicans, nodis, mascarells de diferents espècies, pingüins, etc.



Ens hem enfilat fins a cota 140 metres, el punt més alt on haurem estat a Isabela. Pel camí, la vegetació ben aspre seca, denotava que estem al pic de l'època seca. L'excursió ha culminat al capdamunt d'un turó, fruit d'una antiga colada volcànica, des d'on hem divinat un gran llac salat a tocar del mar. Un paisatge únic, extraordinari.

Si el dia 1 va ser memorable, em penso que el dia 2 l'ha superat. A més de tot el que aquest matí hem pogut veure, la tarda ha acabat de forma antològica; la mar plana del tot, sense un bri d'aire. Sol brillant, calma, silenci.



El vaixell enfilava el nord, pel canal entre Fernandina i Isabela. La superfície del mar era un bullici constant de tortugues. Desenes no, centenars! Sempre acompanyades de baldrigues, escurafascons, nodis, fregates (que se'ns aturen sobre la barca i es deixen tocar i tot!).



I, de tant en tant, algun bufet llunyà. I no tant llunyà; de sobte una família d'orques se'ns abraonen sobre la barca. Salten, surten, esbufeguen i ens passen per la proa, a menys de 5 metres. Les podem filmar molt bé. Seguidament, un grup de dofins mulars juguen durant 20 minuts amb la proa del vaixell. Estem en un lloc d'ensomni, és indescriptible.





Santiago, 3 de gener

Ahir a la nit, abans d'anar a dormir i ja havent sopant, vàrem pujar al pont. Allà, el capità ens va avisar just al moment de creuar l'equador. Va reduir la marxa i en Quim, en Ponç i jo vàrem córrer ràpidament cap a la popa del vaixell, per mantenir-nos una estona al punt exacte del centre de la terra. Havíem passat de l'Hemisferi sud a l'Hemisferi nord. Però durant la nit, i voltant el nord d'Isabela, tornariem a passar del nord al sud, on ja hi romandriem els darrers dies a Galàpagos.



Aquest matí ens hem llevat a una nova illa. Com deia Kavafis, ens despertem en un nou port que els nostres ulls ignoraven. Som a Santiago, una illa rodona que, al seu punt més meridional presenta diferents illots (volcans secundaris o adventicis), un dels quals és “el sombrero chino”, per la seva forma característica. Aquí hem fet la millor de les capbussades de tots els dies (i potser de les nostres vides).



L'aigua estava bé de temperatura, feia sol i anaven amb els neoprens gruixuts. Hem estat prop d'una hora a l'aigua, en una badia somera i blanca, amb sorra d'origen animal. Hi hem vist absolutament de tot, però sobretot peixos de colors i bona mida, cofres, lloros, cirurgians i, els grans protagonistes, els taurons! Alguns d'elles de prop de tres metres, però ben pacífics i confiats.



El matí ha acabat amb una passejada de comiat per l'illot en qüestió, on hi van a criar els lleons marins, perquè és una badia tranquil·la, somera i arrecerada. És deliciós veure'ls jugar, mamar de la mare, apropar-se encuriosits als humans, etc. També hi havia molts limícols (remena-rocs, Tattlers, garses de mar fent niu a 10 centímetres del camí, pòlits, corriols, etc.), papamosques de les Galàpagos, martinets de nit americans, martinets de les Galàpagos (el Lava Heron, de coloració ben negra per no ser vist mentre pesca els acolorits crancs rojos) i, evidentment, iguanes, moltes i enormes iguanes!



Al vespre, li hem preparat un pastís sorpresa a la Mercè. No s'ho esperava. De cop s'han apagat els llums del menjador de la barca i ha aparegut el cuiner amb un enorme pastís i unes espelmes que jo havia portat des de casa, amb els números 5 i 0. Tots es companys de viatge (alemanys, americans, holandesos i una parella xinesa), han començat a cantar el "Happy Birthday to you" i hem pogut celebrar-ho navegant per aigües del Pacífic.



També li hem regalat unes boniques arracades de cues de balena, que fa joc amb el collaret que li vàrem regalar pel tió. Em penso que és difícil passar un millor aniversari de l'equador de la vida, i quin millor lloc que fer-ho a l'equador real, i a les Galàpagos!

Galàpagos-Quito, 4 i 5 de gener

Ahir, 4 de gener, era el dia que feia anys la Mercè, però el pastís va arribar la nit abans, al vaixell (ben mirat, a Catalunya ja era el dia 4!). Al matí encara vàrem poder fer un darrer tast de Galàpagos. Ja no ens vàrem poder capbussar a les aigües plenes de vida, però sí que vàrem poder voltar una mica per Santa Cruz, abans d'enlairar-nos cap al continent.



Vam visitar l'estació científica Charles Darwin, a l'illa de Santa Cruz, on vam arribar a mitja nit, després de navegar tota la tarda i vespre des de Santiago. Allà vam poder encara veure algun dels darrers pinsans que ens faltava, com el Common Cactus-Finch, i amb el temps just ens vam enfilar a l'avió per dir adéu a aquelles illes remotes i irrepetibles.



El dia va ser llarg, amb escala eterna a Guayaquil i, ja a la tarda, arribada a Quito, on en Xavier Amigó ens esperava amb el cotxe per passar el darrer dia del viatge a un altre lloc bonic, la selva nebulosa de l'oest de Quito, a cotes més baixes que els dies anteriors, en concret a Bellavista, Paz de las Aves i Milpe. Però després de sopar, en Xavier encara va preparar una altra sorpresa a la Mercè, perquè no va voler faltar a la festa; un nou pastís, ara a terra ferma, ara en plena selva montana.



I avui ha estat un altre extraordinari, aquest cop d'ocells a cabassos. A Bellavista al matí ja ens hem llevat amb trogons, guans i un munt de colibrís nous per a nosaltres. Hem agafat un petit "lunch pack" i cap a Paz de las Aves, on l'Ángel Paz, un autodidacta, ha transformat uns retalls de boscos en veritables meques de l'ornitologia; ha aconseguit acostumar ocells tan feréstecs i discrets com les "Antpittas", a base de donar-los cucs dia sí dia també.



Hem pogut contemplar 6 Antpittas diferents, a més d'una Wood-Quail i de desenes d'altres ocells forestals, bona part dels quals han estat bimbos, sobretot les tangares ("Tanagers") un altre miracle acolorit de l'evolució i especiació. També dues espècies de guan, un ocell de gran mida, abans preuat pels caçadors, ara protegit (tot i això, sembla ser a causa de la pandèmia, tornen a estar perseguits; a falta de turisme, es torna a recórrer a depredar la seva per alimentar-se. D'aquí la importància del turisme de Natura per a la preservació dels hàbitats i espècies!

I hi hem vist altres espècies impressionants, com un Common Potoo, un enganyapastors, molts de Warblers nord-americans hivernant en aquests boscos (Northern Parula, Canada Warbler, Blackburnian Warbler, Swainson's Thrush, etc). Les fotos següents són d'en Xavier Amigó (Antpitta i Potoo) i les altres d'en Ponç Jr.:



Per acabar el dia, hem baixat a cota encara més baixa, a Milpe, on hem vist araçaris, 5 espècies noves més de colibrís (al final del viatge n'hem vist fins a 35 espècies!), dues espècies d'Antbirds, etc. i fins i tot un niu d'un menut colibrí dalt d'un arbre, com també, un confiat rossegador semblant a l'agoutí, alimentant-se de plàtans.



El millor ha estat l'espectacle dels Club-winged Mannakin, un ocell de petita mida i d'un "cant" impressionantment sonor i fort. No és un cant, en realitat, sinó que emet el so tot fent fregar les ales amb la punta de les primàries, mentre fa un saltiró i batega les ales; un so increïble i ben potent per ser un ocell tant menut. Les fotos següents són d'en Xavier Amigó (Mannakin i Antbird) i de l'agoutí i Golden Tanager d'en Ponç Jr.





I aquí s'acaba aquest viatge. Ara som de nou al Zaysant, a Quito, endormiscats i amb la mandra sempre present del darrer dia del viatge; demà hores i hores d'avió, i ben lluny quedaran aquests dies. Sort dels records inesborrables d'aquests moments viscuts amb la família, entre rajades, peixos, pingüins, corbs marins àpters, taurons, bromèlies, colibrís, cims andins, dofins, còndors, óssos, lleons marins, cactus, volcans, orquídies, orques...

LLISTAT DE MAMÍFERS OBSERVATS:

Spectacled Bear

White-tailed Deer

House Rat

Hoary Bat

Bryde's Whale

Killer Whale or Orca

Bottlenose Dolphin

Galapagos Fur Seal

Galapagos Sea Lion

Andean Rabbit

Green Agouti

Western Red Squirrel

TOTAL: 12 espècies

LLISTAT D'OCELLS OBSERVATS:

Crested Guan

Wattled Guan

Dark-backed Wood-Quail

Torrent Duck

Andean Teal

Yellow-billed Pintail

Ruddy Duck

Galapagos Penguin

Flightless Cormorant

Magnificent Frigatebird

Brown Pelican

Red-billed Tropicbird

Nazca Booby

Blue-footed Booby

Galapagos Petrel

Galapagos Shearwater

Elliot's Storm-Petrel

Wedge-tailed Storm-Petrel

Band-rumped Storm-Petrel

Lava Gull

Swallow-tailed Gull

Andean Gull

Laughing Gull

Franklin's Gull

Brown Noddy

Andean Lapwing

Semipalmated Plover

American Oystercatcher

Ruddy Turnstone

Whimbrel

Wandering Tattler
Spotted Sandpiper
Sanderling
Red-necked Phalarope
Rufous-bellied Seedsnipe
Yellow-crowned Night-Heron
Striated Heron
Lava Heron
Cattle Egret
Great Egret
Turkey Vulture
Black Vulture
Andean Condor
Swallow-tailed Kite
Sharp-shinned Hawk
Galapagos Hawk
Harris's Hawk
Black-chested Buzzard-Eagle
Red-backed-Hawk
Roadside Hawk
Carunculated Caracara
American Kestrel
Peregrine Falcon
Great Horned Owl
Cloud-forest Pygmy-Owl
Burrowing Owl
Common Potoo
Rufous-bellied Nighthawk
Bar-winged Nightjar
Eared Dove
Galapagos Dove

Plumbeous Pigeon
Band-tailed Pigeon
Rock Pigeon
Speckle-faced Parrot
Blue-headed Parrot
Smooth-billed Ani
Dark-billed Cuckoo
White-collared Swift
Chestnut-collared Swift
White-whiskered Hermit
Sparkling Violeteer
White-chested Daggerbill
Gorgeted Sunangel
Tourmaline Sunangel
Long-tailed Sylph
Blue-tailed Sylph
Black-tailed Trainbearer
Booted Racked-tail
Tyrian Metaltail
Blue-mantled Thornbill
Speckled Hummingbird
Mountain Velvetbreast
Golden-breasted Puffleg
Equatorial Hillstart
Shinning Sunbeam
Sword-billed Hummingbird
Great Sapphirewing
Giant Hummingbird
Brown Inca
Collared Inca
Buff-winged Startfrontlet

Buff-tailed Coronet
Chestnut-breasted Coronet
Velvet-purple Coronet
Purple-bibbed Whitetip
Fawn-breasted Brilliant
Empress Brilliant
Green-crowned Brilliant
Purple-throated Woodstar
Western Emerald
Crowned Woodnymph
Rufous-tailed Hummingbird
Andean Emerald
Golden-headed Quetzal
Collared Trogon
Rufous Motmot
Red-headed Barbet
Toucan Barbet
Collared Araçari
Bar-bellied Woodpecker
Smoky-brown Woodpecker
Lineated Woodpecker
Strong-billed Woodcreeper
Montane Woodcreeper
Olivaceous Woodcreeper
Spotted Barbtail
Pearled Treerunner
Striped Woodhaunter
Chestnut-winged Cinclodes
Stout-billed Cinclodes
Azara's Spinetail
Red-faced Spinetail

Andean Tit-Spinetail
Streaked-backed Canastero
White-chinned Whisteltail
Zelendon's Antbird
Bicoloured Antbird
Giant Antpitta
Moustached Antpitta
Chestnut-crowned Antpitta
Undulated Antpitta
Yellow-breasted Antpitta
Chestnut-naped Antpitta
Rufous Antpitta
Tawny Antpitta
Ochre-breasted Antpitta
Ash-coloured Tapaculo
Blackish Tapaculo
Spillmann's Tapaculo
Narino Tapaculo
Rufous-breasted Antthrush
Southern Beardless Tyrannulet
White-banded Tyrannulet
White-throated Tyrannulet
Tufted Tit-Tyrant
Flavescent Flycatcher
Ornate Flycatcher
Cinnamon Flycatcher
Vermilion Flycatcher
Little Vermilion Flycatcher
Black Phoebe
Plain-capped Ground-Tyrant
Black-billed Shrike-Tyrant

Smoky Bush-Tyrant
Brown-backed Chat-Tyrant
Golden-crowned Flycatcher
Tropical Kingbird
Galapagos Flycatcher
Green-and-black Fruiteater
Barred Fruiteater
Orange-breasted Fruiteater
Andean Cock-of-the-rock
Red-crested Cotinga
Golden-winged Mannakin
Club-winged Mannakin
Turquoise Jay
Blue-and-white Swallow
Brown-bellied Swallow
Galapagos Martin
Rufous Wren
Mountain Wren
Bay Wren
Plain-tailed Wren
Gray-breasted Wood-Wren
Swainson's Thrush
Slaty-backed Nightingale-Thrush
Glossy-black Thrush
Great Thrush
Paramo Pipit
Galapagos Mockingbird
Tropical Mockingbird
Brown-capped Vireo
Canada Warbler
Galapagos Warbler

Blackburnian Warbler
Spectacled Redstart
Slate-throated Redstart
Tropical Parula
Russet-crowned Warbler
Black-crested Warbler
Three-striped Warbler
Gray-hooded Bush-Tanager
Flame-rumped Tanager
Blue-and-yellow Tanager
Hooded Mountain-Tanager
Black-chested Mountain-Tanager
Scarlet-bellied Mountain-Tanager
Blue-winged Mountain-Tanager
Beryl-spangled Tanager
Golden Tanager
Golden-napped Tanager
Blue-and-black Tanager
Silver-throated Tanager
Small Ground-Finch
Medium Ground-Finch
Large Ground-Finch
Green Warbler-Finch
Small Tree-Finch
Large Tree-Finch
Woodpecker Finch
Common Cactus-Finch
Black Flowerpiercer
White-sided Flowerpiercer
Glossy Flowerpiercer
Masked Flowerpiercer

Yellow-throated Bush-Tanager

Plumbeous Sierra-Finch

Rufous-collared Sparrow

Saffron Finch

Yellow-bellied Seedeater

Plain-coloured Seedeater

Paramo Seedeater

Yellow-breasted Brush-Finch

Gray-brown Brush-Finch

Orange-billed Sparrow

Summer Tanager

Golden bellied Grosbeak

Andean Siskin

Orange-bellied Euphonia

Thick-billed Euphonia

Yellow-collared Chlorophonia

Mountain Cacique

Shiny Cowbird

TOTAL: 244 espèces